

عنوان مقاله:

مفهوم شناسی فعل و عمل در کاربردهای قرآنی

محل انتشار:

همایش ملی نقد زبان‌شناختی ترجمه‌های معاصر فارسی قرآن کریم (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

عسگر بابازاده - استاد یار و عضو هیئت علمی دانشکده علوم قرآنی خوی،

خلاصه مقاله:

معنا شناسی واژگان قرآن کریم از گذشته تاکنون جایگاه ویژه ای در میان پژوهشگران مسلمان و غیر مسلمان داشته است. از آن زمان تاکنون نیز، پیوسته پژوهش های فراوانی پیرامون واژگان قرآن ادامه یافته است. یکی از اصول مورد استفاده برای دست یابی به معانی واژگان قرآن کریم، اصل عدم مترادف می باشد. بنابر این، بسیار طبیعی است که مفسران و پژوهشگران قرآنی برای شناخت تفاوت معانی واژه ها، به کتب لغت و معجم های عربی و اشعار جاهلی و اسلامی مراجعه کرده، با دقت در تفاوت کاربردها، تفاوت معانی را استخراج کنند، ولی با این وجود توجه به این نکته ضروری است که خود قرآن کریم منبعی بسیار غنی و معتبر برای شناخت دقیق معانی واژه هاست. از این رو، باید با جست و جوی موضوعی واژه ها در قرآن و مقایسه میان آنها با مترادف نماهایشان به شناخت معنای دقیق هر واژه و تمایز آن با واژه مترادفش دست یافت. این پژوهش به مفهوم شناسی دو واژه فعل و عمل مبادرت ورزیده است. نحوه کار به این شکل است که ابتدا موارد استعمال این دو واژه را از قرآن کریم استخراج کرده و در هر مورد آیه ای را به عنوان مثال مورد بررسی قرار داده و سپس در این راستا نظر چند تن از مفسران برجسته و صاحب نظر و همچنین لغت شناسان عرب مورد توجه و بررسی قرار گرفت و این نتیجه به دست آمد که فعل لفظی است عام؛ چه برای کار نیک یا غیر نیک، از روی علم یا غیر علم، با قصد و هدف باشد یا بدون قصد و هدف، چه از انسان سر بزند و یا از حیوان و یا جماد، ولی مفهوم عمل هر فعلی و کاری که با قصد، از جاندار سر بزند که در معنا، اخص از فعل است. این پژوهش به رغم عدم اختلاف ظاهری در معنای این دو واژه، با مبنا قرار دادن اصل عدم مترادف در واژه های قرآنی و به استناد موارد کاربرد این دو واژه در قرآن و انظار مفسران و واژه شناسان، کوشیده است تفاوت معنایی بین این دو لفظ در قرآن کریم و عدم به کار گرفتن یکی به جای آن دیگری را اثبات نماید.

کلمات کلیدی:

مفهوم شناسی، فعل، عمل، کاربردهای قرآنی، اصل عدم مترادف.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/954677>

